

Hemester!

Sollerön - Gesunda - Ryssa

I hjärtat av Dalarna

Värde 25 kr

Välkommen!

Fira Hemester i vår fina natur och vackra bygd. Det finns ju en anledning till att en av vinjetterna på TV4 är utsikten från Gesundaberget över Sollerön och Siljan. (En annan är Lappporten.)

Anledningarna att komma hit är flera; naturen, historien, kulturen och möjligheten. Läger vi sedan till aktiviteter för små och stora tror vi att du blir nöjd med ditt besök och kommer tillbaka. Sollerön ligger i Siljan i hjärtat av Dalarna. Det är inte långt hit med cykel, MC, bil, husbil eller tåg från stora delar av Sverige och Norge.

När man bor på en ö pratar man i väderstreck. Gesunda och Ryssa ligger på fastlandet väster om Sollerön. Själva ön är ca 5 x 8 km stor och fastlandet med fåbodar, skogar och sjöar hör till socknen. Det är därför som du får så mycket att välja bland när du är här.

Här får du uppleva de 4 årstiderna på nära håll och här är både sommar och vinter högsäsong.

Här möter du dalakulturen med traditionellt midsommarfirande och kullor och masar i färggranna folkdräkter. Runt timmerknuten hör du musik med både äldre och yngre klang. Visste du att "Visa från Utanmyra" härstammar härifrån? Och att Sveriges första spelmansstämma arrangerades av Anders Zorn i Gesunda 1906? Visste du också att tomten bor i Sagolandet på Gesundaberget? Hoppas vi får se dig på Hemester hos oss! Välkommen!

Utgiven av Sollerö Sockenförening
www.solleron.se | info@solleron.se | 0250-22548

Ansvarig utgivare: Staffan Bond, Projektledare: Stig Wass
Layout och bilder: Torbjörn Nääs, Text: Lasse Nordström
Tryck: Stuart Mora juni 2021

Naturen

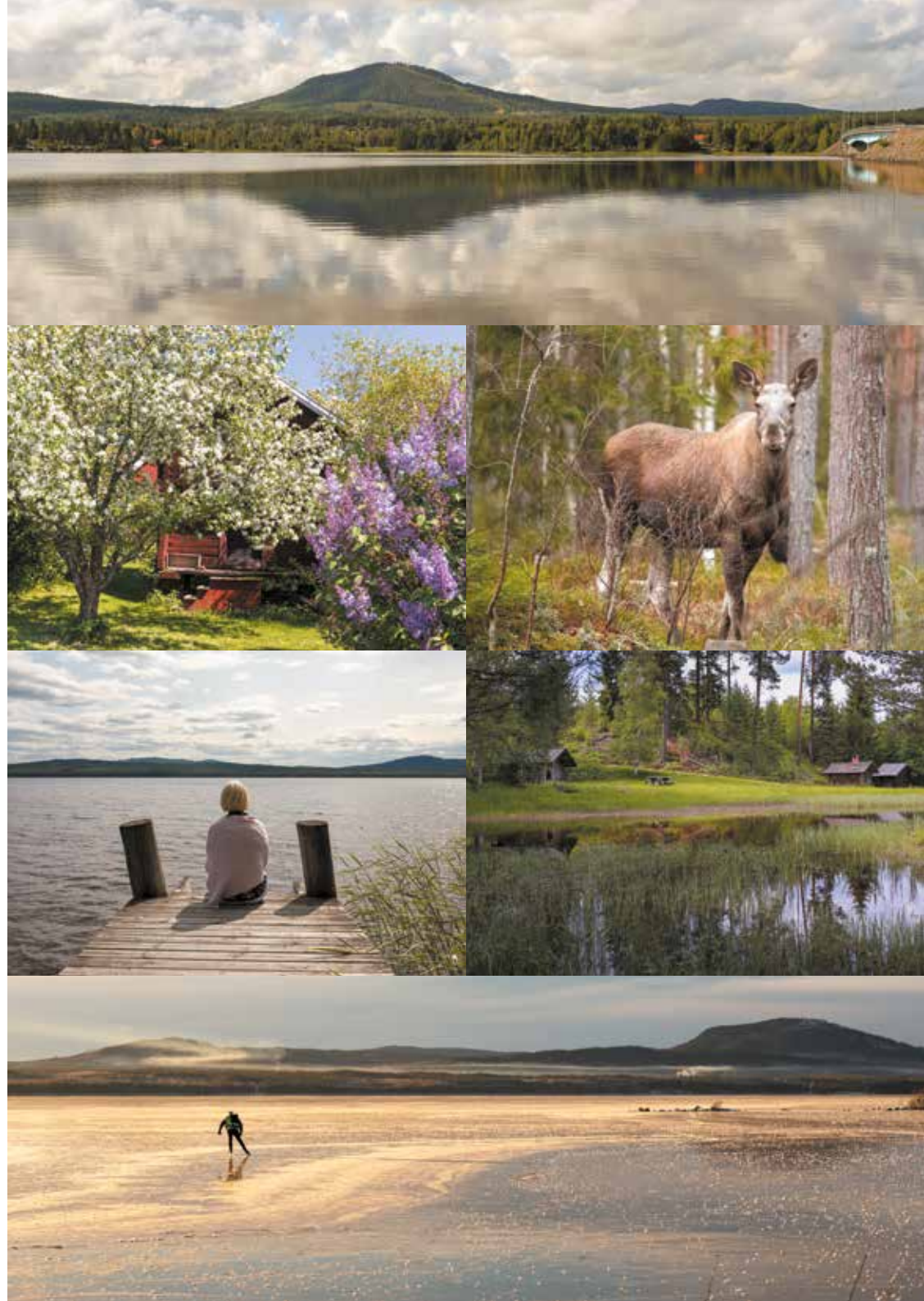
Det stora meteoritnedslaget för 370 miljoner år sedan skapade Siljansringen. Spåren från nedslaget gör Sollerön med omnejd intressant även ur geologisk synvinkel. Området Klikten på norra delen av ön och Gesundaberget är s.k. geositer värda att besöka för naturens formationer. Du kippar efter andan när du skådar utsikten från berget. Naturen gör vår bygd attraktiv året runt. Inte bara på sommaren utan även på andra årstider, främst vintern.

Lägg till blånande berg, öppna landskap och Siljan som ger en känsla av hav med skärgård. Sollerön kallas ofta för "Dalar-nas trädgård". En av Sveriges längsta äppelträdsalléer (3 km) blommar här på försommaren.

Här svävar örnen och fiskgjusen över sina riken. Här lufsar björnen och här tassar lon. Här hoar slagugglan och här kliver älgen i de djupa skogarna. Storlommens trolska låte ljuder på skogstjärnen och på Siljan. Du kastar dig utför Gesundaberget antingen som skärmflygare, cyklist eller skidåkare. Eller du beger dig upp till toppen och njuter av en fika och den fantastiska vyn över Siljansbygden.

Föredrar du längdskidåkning finns det välpreparerade spår både på ön och fastlandet. Här åker vi spark på vintern och snöskotern är vanlig. Vintern 2021 bjöd Siljan på fantastisk skridskois när vi kunde åka skridskor till Rättvik och Tällberg från Sollerön.

Storskogen, bergen, åar och sjöar bildar ett vildmarksrike där du vandrar Siljansleden och strövar på de gamla stigarna. Här kan du bestiga berg och fiska i mer än 40 sjöar och tjärnar. På hösten är det rikligt med svamp och bär. Kort sagt, här mår både kropp och själ bra.

Historien och Kulturen

Vikingarna valde Sollerön som boplatz för över 1000 år sedan. De goda förutsättningarna för jakt och fiske samt ett gynnsamt klimat var skälen. Lämningar från vikingatiden finns kvar och fortfarande finns det mycket att upptäcka. I byn Bengtsarvet finns Dalarnas största vikingagravfält där nya spännande projekt initieras för att utforska innehållet i gravhögarna. Järnmalm som vikingarna på Sollerön tillverkade i blästerugnar användes i handel med Birka, Gamla Uppsala och andra platser. Där hade man inte tillgång till järn för verktyg och vapen. Det värdefulla järnet fanns på Sollerön.

Vandrar vi framåt till det gamla bondesamhällets tid berättas att betet inte räckte till för djuren på Sollerön. Man färdades då med kreaturen i storbåtar över Siljan och skapade fäbodrar på fastlandet. Båtbyggerhantverket finns kvar än idag. Alla kyrkbåtar på Siljan är byggda i en by på Sollerön.

På fäbodarna gick kor och får i skogen och betade hela sommaren. I åarna byggdes kvarnar, sågverk, masugn och så småningom elverk som drevs med vattenkraft. Fäbodarna är idag en idyll som ger lugn och ro och man känner historiens vingslag. I en av fäbodarna – Södra Flenarna – har tiden stått stilla. Den fäboden är ett kulturarv som är klassad som riksintresse.

Möjligheten

Sollerön har en lång historia som "Cykelön". Här startade det legendariska Solleröloppet redan 1934. Loppet har utvecklats till det populära motionsloppet "Siljan Runt" med tusentals deltagare. Många cyklister har blivit så förtjusta i bygden att de har bosatt sig här. Det är du också välkommen att göra. Här har du möjlighet att leva ett hållbart liv i harmoni med naturen.

Urbaniseringen har vänt. Hemarbete har blivit alltmer vanligt. Storstaden drar inte längre. Det är annat som lockar. Och det är sådant som vi har gott om.

Idag är det många som sköter sina arbeten från stugor i Sollerön, Gesunda och Ryssa. Fibernätet fungerar. Kringsservicen likaså. Vi har skola (klass 0-6), två förskolor, välsorterad matbutik, mack samt kunniga yrkesmän och hantverkare. På pendlaravstånd (15 min) finns Mora med lasarett, resecentrum för buss & tåg, högstadie- och gymnasieskola, handelscentrum samt en omfattande kommunal service.

Föreningslivet är mycket aktivt. Idrottsföreningen har en egen nyligen renoverad Idrottspark och en bred ungdomssamhet med bland annat rodd och fotboll. Kulturarvet förvaltas med musik och körer. Det är attraktivt att bo här. När en fastighet är till salu säljs den nästan direkt. Efter arbetsdagens slut är det nära till en avkopplande hundpromenad, en jogging-, cykel- eller fisketur eller några kilometer i skidspåret.

"Välkommen att vara med och bygga en attraktiv framtid för Sollerö socken!"

Du har mycket att välja på. Kanske en liten bit av varje smakar gott? På de kommande sidorna ser du mer än 40 intressanta platser, sevärdheter och aktiviteter i hjärtat av Dalarna! Vi ses på Hemestern!

Gesunda och Ryssa

Gesundaberget Royal Park Mountain Resort

Utsikten över Siljansbygden är världsberömd. Klassisk anläggning som erbjuder aktiviteter året runt. Alpint och längd, snöskoter, skid-uthyrning, mountainbike, skärmflygning,, vandringsleder, boende, toppstuga och restaurang.
www.gesundaberget.se

Sagolandet Tomteland

Träffa livs levande drakar, troll, tomtar och andra spännande sagofigurer i den trolska miljön vid Gesundabergets fot. Mycket populärt för barnfamiljer.
www.tomteland.se

Gästjärn Fiske Camp

Här nappar det! Uthyrningsstuga med »put and take fiske« långt bort i vildmarken. Drivs av Sollerö Fiskevårdsområde.
www.sollero-fvof.se

Re-Lax

Ädelfiske i genuin Dalamiljö mitt i Gesunda.

Tollagårdens stugby

Naturskönt läge nära Siljan. Moderna stugor i genuin Dalastil.
www.tollagarden.se

Åsengården

Vid Åsens fäboddar med milsvid utsikt över Siljan. Stugor, rum, camping, ställplatser, restaurang.
www.asengarden.se

BromanGard, Ryssa

Ateljécafé med konst och hantverk samt Bed & Breakfast mitt i byn.
www.bromangard.se

Ryssagården, Ryssa

Bed & Breakfast och stugby.
www.ryssagarden.se

Gesunda gamla bönhus och bystuga

Gammalt bönhus med klockstapel. Vacker interiör och exteriör. Beläget vid Gesunda bystuga mitt i byn. Ställplatser, slogbod med grillplatser, internet-café. Mötesplatsen för föreningsliv och kalas.
www.gesunda.se

Måstäpp, Gesunda

Minnessten för Sveriges första spelmansstämma 1906. Arrangerad av Anders Zorn.

Skvaltkvarn, Mångbro

3 km söder om Gesunda. Rofylld miljö med fungerande vattendriven kvarn, gamla timmerhus.

Malibambo mot Selens fäboddar

10 km in i storskogen bakom Gesundaberget. Vid Siljansleden. Historisk plats om 1300-tals-

legenden Heliga Malin. Altare, grillplats, slogbod, övernattningsstuga.

Ryssa Allianskapell

För musik och andakt. Ett kapell i tiden där man förvaltar och förnyar det kristna arvet.

Ryssa bystuga

Mötesplats för föreningsliv och kalas.
www.ryssa.nu

Mångbergs fäboddar

En idyll med fungerande vattendriven såg och skönt bad i dammen.
www.mangberg.se

Flengruvan

På den branta sydslutningen av det mäktiga massivet Flenberget finns den mytomspunna koppargruvan från 1700-talet. Tuff vandringsstig från Lövbergs fäboddar.

Lundgården, Gesunda

Den äldsta bevarade gården i Gesunda. Förvaltas av Hembygdsföreningen.

Storbåt

I ett båthus precis vid brofästet mellan Gesunda och Sollerön finns en storbåt bevarad. Användes till att frakta boskap på det gamla fäbodväsendets tid.

Cykel & vandringsleder

- Fäbodlunken är en 12 km vandringsled från Gesunda till Åsen. Startar vid Gesunda Bystuga.
- Siljansleden från Åsens fäboddar vidare genom Solleröskogen. Passerar flera fäboddar till Siljansfors.
- Gång & cykelväg längs stranden mellan Gesunda och Ryssa.
- Gång & cykelväg mellan Ryssa och Vika.

Elljusspår/skridskoplan/utegym

Gesunda Motionsklubb erbjuder goda motionsmöjligheter för små och stora.

Ryssån

Ryssån från Siljansfors Skogsmuseum med dammar, kanal, kraftverk, vattenfall och tegelbruksruin och bäver!

Bad i Siljan

Ryssnäs, Mångnäs.

Fiske i Siljan och på skogssjöar och tjärnar

Abborre, gädda, sik, regnbåge m.m. Fiskekort bl.a. hos BromanGard, Ryssa, Coop Sollerön. Även hos iFiske.
www.sollero-fvof.se

Södra Flenarnas fäbod

Tiden har stått still. Ett kulturarv klassad som riksintresse. 7 km söder om Mångbergs fäboddar

Seliträdberget

Solleröskogens högsta topp. Utsikt mot Sälenfjällen i fjärran. Granne med åtta vindkraftverk. Bilväg ända upp. Vid Selens fåbodar.

Upplevelsebyrån, Gesunda

Arrangerar guidade turer till fots, cykel eller paddleboard samt event som möhippor, kickoffer eller för kompisgäng.

www.upplevelsebyran.nu

Sollerön

Sollerö Camping Caravan Club

En pärla vid Siljans strand med 200 campingplatser, ställplatser, stugor och tältplats. Skön utsikt mot Gesundaberget. Nära till hela siljansbygden.

www.sollerocamping.se

Solöns Golfklubb

Njut av 9 utmanande hål i vacker och rofylld miljö.

www.siljansgk.nu

Sollerö Semesterby

Stugor att hyra. Ett stenkast till golfbanan och badstranden.

www.sollerosemesterby.se

Restaurang Jugen Jon

Vid Sollerö Camping, Sollerö Semesterby och golfbanan. Pizza och á la carte.

www.pizzeriajugenjon.se

Sollerö Kyrka

Mitt på ön. Kyrka från slutet av 1700-talet. Inga pelare i kyrkan. Mycket god akustik för konserter. Vägkyrka på sommaren.

Sollerö Hembygdsgård

Vackert gårdstun med solbrända timmerbyggnader. Traditionellt midsommarfirande. Café på sommaren. Kopior av fornfynd från vikingatiden visas. Här börjar Kulturstigen.

www.sollero-hembygd.se

Kulturstig med vikingatida gravfält

En historisk vandring som leder dig genom både kultur och natur. Du vandrar över Dalarnas största vikingatida gravfält. Stannar till vid platsen för det gamla S:t Laurentius-kapellet i det natursköna Klikten. Besöker fornforskaren Karl Lärkas stuga med sin äppelträdgård. Fortsätter stigen ned till naturreservatet Agnmyren där tusentals grodor leker på våren. I slutningen finns den gamla silvergruvan. Berättande skyltar finns längs stigen.

3 km äppelträdsallé

En av Sveriges längsta äppelträdsalléer finns här med över 300 äppelträd. Allén börjar i Gruddbo från Gesundahället och fortsätter ända bort förbi Hembygdsgården till Bengtsarvet. Det finns också ett musterier på ön.

Ångbåtsbryggan

Här lade ångbåtarna till förr. Ibland kommer S/S Engelbrekt på besök sommartid. Bengtsarvets byalag sköter bryggan och småbåtshamnen. Bad från bryggan.

Strandstigen Sollerön

18 km lång vandringsled runt ön. Slogbodar längs stigen för fikaraster. Vissa delar lämpar sig för cykel.

Nördervik fågeltorn

Många flyttfåglar rastar här på sin väg till häckplatserna i norr. Många arter blir kvar på Sollerön. Flera fågeltorn i den vassbevuxna viken gör att du kommer nära fågellivet.

Kulåra Camping

En liten fridfull campingplats som sköts av Kulåra byalag. Bad- och båtplats med vacker utsikt mot fastlandet.

Snickars Brukshästar

”Upplev brukshästen som den var förr i tiden.” Turer på hästryggen och på vagnen eller släden.

www.snickarsbrukshastar.se

Bäckstabadet

Liten badplats vid mäktiga StorSiljan. Sköts av Bråmåbo byalag.

Sollerö Idrottspark

Idrottspark med gamla anor som är nyrenoverad. Sjuder av liv och

rörelse med ungdomsfotboll både utomhus och inomhus. Start och mål för motionscykelloppet Siljan Runt. Elljusspår för löpning och skidåkning. Härifrån utgår skidspår både norr- och söderut på ön.

www.solleroif.se

Frisbeegolfbana

Banan ligger granne med Idrottsparken. 18 hål som ger sköna skratt i naturskön terräng.

Stoltgårdens Mat & Café

Centralt beläget sydost om kyrkan mitt på ön. Dagens lunch serveras på vardagar.

www.stoltgarden.se

Hälls Gym

Bygg upp styrka och smidighet i ett välutrustat gym mitt emot kyrkan.

www.hallsgym.se

Sollerö textilsamling

Hembygdsföreningens samling. Här ser du hur folkdräkten användes vid olika högtider. Hantverk, dräktdelar, band och vepor. Beläget i Företagshuset mittemot kyrkan under Sollerö Vävstuga Emgart.

Fishing with Bozell

Vi arrangerar guidade turer, kajakfiske, flugfiske och specialarrangemang.

www.fishingwithbozell.com

Sollerö Sockenhus

Granne med kyrkan. Mötesplats med bibliotek, sockenkontor och servicepunkt. Stor lokal för möten, utställningar, mässor och kalas. Sockenföreningen är ett nav för Solleröns utveckling.

www.solleron.se

Sollerö Jordgubbar

Klimat och jordmån ger goda förutsättningar för lokalodlade jordgubbar i Utanmyra på den norra delen av Sollerön. Säsongen pågår från juni till september. Sollerö Jordgubbar är ett starkt varumärke i hela Dalarna. De goda "gubbarna" säljs i egen jordgubbsbutik vid infarten från Mora. Även hallon finns. www.sollerojordgubbar.se

Coop Sollerön

Här säger vi "Koopan." En väl-sorterad butik som har det mesta.

Solleröborna är lojala och handlar lokalt. Butiken har byggts ut i flera etapper de senaste åren. Fungerar även som Post, med pakethantering, Apoteksombud, Spelbutik, Fiskekort m.m.

Återbruket Klippen

Frivilliga krafter driver "Klippen" bakom "Koopan." Second Hand, hållbarhet och återbruk ligger i tiden. Här kan du lämna in saker som du inte längre använder. Överskott utdelas till sociala projekt i socknen.

Sollerömacken

Vid infarten från Mora. Här tankar du lokalt 24 timmar om dygnet.

38ans Veranda

Café. Antikt & Kuriosa av hög kvalitet. Soldvägen 38. www.38ansveranda.se

Vi ses på Gesundaberget!

Gesundaberget är nu på väg in i en ny era i samarbete med Royal Park Sthlm. Tillsammans kommer vi att ta Gesundaberget in i framtiden med ett växande utbud av unika upplevelser i världsklass.

TOMTELAND ÅRET RUNT Sagolandet väntar på dig!

SAGOLANDET
Tomteland
tomteland.se

För samtliga
öppettider och program
tomteland.se

Äventyret börjar på tomteland.se

En vän att hålla i hand när det blåser!

 **Dalarnas
Försäkringsbolag**
Bank & Försäkring

Välkommen till Sollerö Camping

Platsen där lugnet infinner sig och där du har max 5 mil till
sevärdheterna i den vackra Siljansbygden.

Sollerö Camping

- en pärla vid Siljans strand -

VÄLKOMMEN TILL DIN LOKALA BYGGHANDEL

AB Karl Hedin Bygghandel är en handelskedja för både proffs och konsumenter med krav på hög kunskap och bra service.

Hos oss hittar du byggvaror, infästningar, verktyg och maskiner från landets ledande leverantörer. Vi har lång erfarenhet och hjälper dig gärna med byggtips och materialval. Självklart kan du även få din order levererad direkt till byggarbetsplatsen.

Du bygger, vi levererar.

AB Karl Hedin Bygghandel
Kråkbergsvägen 70, MORA
Tel 0250-285 50, Fax 0250-285 69
Öppettider: vardagar 6:30-17, lö 9-13
www.abkarlhedin.se

Välkommen in till butiken eller besök vår hemsida, där hittar du alla aktuella kampanjer. Du kan alltid ringa oss och boka **HEMLEVERANS**, allt du kan köpa hos oss (även beställningsvaror) kan vi leverera hem till dig.

Handla där du är på Hemester!

Mycket mer än en livsmedelsbutik

Post, paket, apoteksombud, spel, lotter, m.m.

P.S. Sommaren 2020 sålde vi jättemycket metmask!

www.soldkopen.se

Här nappar det!

Mer än 40 tjärnar och sjöar. Abborre, gädda, regnbåge, laxöring... Bjud in dina vänner, medarbetare, kunder till en oförglömlig fisketur och upplevelse i Gästjärn Fiske-Camp. Fiskekort se: www.sollero-fvof.se

Psst! Du kan även beställa online. Alltid supersnabb leverans!

EN AV SVERIGES MEST VÄLFYLDA FISKEBUTIKER

KOM IN OCH BOTANISERA BLAND 20'000 ARTIKLAR FÖR UTELIVET!

Mån-Fre 9-18
Lördag 10-15
Söndag 10-14

Sveriges tuffaste fiskebutik!

OFC
ORSA FISKECENTER

Blästgatan
794 34 Orsa
0250- 777 999
www.ofc.nu

Hos oss får du hjälp med ditt livs största affär!

Fastighetsbyrån

Din lokala mäklare

colorama

Vi sätter färg på Sollerö socken!

Allt i färg, tapeter, kakel & klinker, golv och tillbehör

Colorama Sprängs Färg: www.colorama.se/butiker/mora